

VÄLKOMMEN TILL MÖRBYLÅNGA KOMMUN

VI SKAPAR VÄXTKRAFT
OCH LIVSKVALITET

- ÅRETS TILLVÄXTKOMMUN I KALMAR LÄN 2021
- STEG FÖR STEG – VÄGEN TILL BYGGLOV
- MÖT NÅGRA AV VÅRA LIVSKRAFTIGA FÖRETAG

Mörbylånga
kommun

Vi finns här för dig och ditt företag. AnnaSara Nilsson, näringslivsutvecklare och Peter Marklund, näringslivschef.

VÄLKOMMEN TILL EN KOMMUN I TILLVÄXT! PÅ SÖDRA ÖLAND KAN DU ETABLERA DITT FÖRETAG OCH FÅ DET ATT VÄXA.

Öland är en unik plats genom sin vackra variationsrika natur, närheten till havet, intensiva somrar med många besökare samt en lugn vinter för återhämtning.

I Mörbylånga finns det ca 1 500 aktiva företag. Näringslivet har en stor variation, men de största branscherna är den gröna näringen och besöksnäringen. *2021 utsågs Mörbylånga till Årets tillväxtkommun i Kalmar län*, vilket visar på den kraft och det driv som företagen besitter här.

Företagandet i kommunen präglas av kreativitet, närhet och samverkan mellan människor och företag. Det goda livet, som lockar många att flytta hit, speglas också i våra företagsetableringar.

På Näringslivsenheten jobbar vi hela tiden för att underlätta för dig som företagare. Vi vill skapa goda förutsättningar för näringslivet genom att bland annat erbjuda en god service samt att ha en hög tillgänglighet och öppenhet. *Tillsammans med kommunens företagare arbetar vi för att skapa en av Sveriges bästa platser när det gäller att starta, verka och utveckla sitt företag.* Det gör vi genom aktiviteter som nätverksträffar, företagsbesök, utbildningar och mycket annat.

Vi som jobbar med näringslivsfrågor vill gärna ha kontakt med dig som företagare om stort och smått, så tveka inte att höra av dig till oss. Du når oss enklast på naringsliv@morbylanga.se och vi återkopplar så fort vi kan. Eller ring direkt till näringslivschef Peter Marklund på **0485-470 14** eller näringslivsutvecklare AnnaSara Nilsson på **0485-472 33**.

Välkommen till Mörbylånga kommun!

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Sid 4.....	Växtkraft och livskvalitet
Sid 5.....	En av världens mest unika platser
Sid 6.....	Vårt näringsliv kräver den bästa servicen
Sid 7.....	Till dig som vill etablera
Sid 8–9	Från idé till färdigt bygglov
Sid 10–13	Möt fem expansiva företag
Sid 14–15	Bygglovshandläggarens bästa tips

Välkomna till det öländska köket

**Arontorps kroppkakor och mat är världens största tillverkare
av handgjorda öländska kroppkakor**

En lunchrestaurang som serverar husmanskost alla dagar i veckan, med en extra stor kärlek till den öländska kroppkakan som är grundpelaren i vår verksamhet. Denna fantastiska handgjorda nationalrätt, som är tillverkad endast med svenska råvaror, serverar vi varje dag året runt. Här har man också möjlighet att välja vår drive-in där man kan köpa hela vår meny utan att ens behöva kliva ur bilen. Ni hittar även våra kylda 3-pack i utvalda butiker.

**Besök www.kroppkakor.se för mer information
eller ring oss på 0485-388 87**

VÄXTKRAFT OCH LIVSKVALITET

Mörbylånga kommun på södra Öland är en tillväxtkommun med drygt 15 700 invånare, – den procentuellt sett mest växande kommunen i Kalmar län. För närvarande finns en stor inflyttning av barnfamiljer och här pågår ett omfattande plan- och exploateringsarbete. Vi har förskolor och skolor av hög kvalitet.

I Mörbylånga kommun kombinerar du den lilla kommunens fördelar med ett kort avstånd till stadslivet i Kalmar. Här finns allt från pittoreska byar med klassiska Ölandsgårdar till ett modernt boende i tätort med villor och lägenheter. Så oavsett om du söker det lantliga lugnet eller närheten i en tätort kan du förverkliga ditt drömboende.

Den unika miljön på södra Öland bjuder på rekreation och aktiviteter året om. Havet, stränderna och det öppna landskapet ger inspiration och möjligheter till bland annat vandring, golf, ridning, windsurfing, cykling och båtliv. Ottenby, längst ner på sydspetsen av ön, är en av Europas viktigaste rast- och häckningsplats för fåglar.

Det är inte så konstigt att fler vill flytta hit. Dessutom lockar Öland fler och fler besökare. Under 2021 slog Öland besöksrekord och hade drygt 1,5 miljon besökare.

EN AV VÄRLDENS MEST UNIKA PLATSER

Södra Öland erbjuder ett unikt och sagolikt vackert landskap. Tänk dig att se solen gå upp över sjömarkerna vid Östersjöns kant en sommarmorgon, nattens magnifika stjärnhimmel över Stora alvaret eller en färgsprakande solnedgång över den bördiga Mörbylångadalen och Kalmarsund.

År 2000 skrevs Södra Ölands odlingslandskap in på Unescos världsarvslista som ett levande kulturlandskap. Berättelsen om lantbrukarnas arbete i många generationer är grunden i världsarvsutnämningen. I världsarvet Södra Ölands odlingslandskap ingår byarna, åkrarna, Stora alvaret och sjömarkerna.

Var du än är på södra Öland kommer du att se betande djur och aktiva gårdar. Det är lantbrukarna som idag odlar jorden och låter sina djur beta både Stora alvaret och sjömarkerna som ser till att vårt odlingslandskap kan lämnas vidare till kommande generationer. Du kan också bidra till detta värdefulla arbete. Genom att besöka världsarvet och njuta av mat och dryck från södra Öland blir du en del av det ständigt pågående samspelet mellan människa och natur.

Ett tips är att vandra, cykla eller att upptäcka odlingslandskapet från hästryggen.

Alsén är ett kreativt familjeföretag i två generationer, där alla gemensamt är med från idé och formgivning till framställning av färdig produkt.

VÅRT NÄRINGSLIV KRÄVER DEN BÄSTA SERVICEN

Vårt näringsliv är en blandning av stora och små företag inom de flesta branscher, vilket innebär en omväxlande arbetsmarknad och ett brett kundunderlag. Vi hjälper dig med lokala näringslivsfrågor och ärenden till kommunen samt med kontakter till näringslivsorganisationer. Målet är alltid att du som företagare ska få rätt förutsättningar!

Hör av dig om du funderar på att starta företag, vill flytta hit med din firma eller utveckla din verksamhet. Varje vår

och höst har vi arrangemang med information om att starta eget. I samverkan med NyföretagarCentrum Kalmar Sund erbjuder vi rådgivning för både start av företag och utveckling av befintliga företag.

Vi vet att det ibland kan vara svårt att veta till vem eller vart inom kommunen en fråga eller ett ärende ska riktas. Kontakta Näringslivsenheten, så hjälper vi dig att hitta rätt direkt.

Kontakta oss för ett första möte!

Delaktighet, Engagemang och Teamkänsla!

Våra tre ledord är vår drivkraft, med dem uppnår vi tillsammans en trygg och väl fungerande assistans för Dig som kund och är en bra arbetsgivare för dig som medarbetare. Vi ser till varje enskild individ, både kunder och medarbetare.

BeOneTeam
PERSONLIG ASSISTANS

Tel: 0480 - 567 70 www.beoneteam.se

TILL DIG SOM VILL ETABLERA

Mörbylånga kommun har en stark tillväxt där antalet invånare och besökare ökar varje år. Dessutom finns här ett starkt och expanderande näringsliv. Förra året blev Mörbylånga kommun utsedd till Årets tillväxtkommun.

Fredrik Wermelin, Mark- och exploateringschef, uppmanar alla företag som vill expandera eller etablera sig i Mörbylånga kommun att i så tidigt skede som möjligt ta kontakt med avdelningen för Mark och exploatering. Detta för att kommunen tillsammans med dig ska hitta de bästa möjligheterna.

– Oavsett vilken verksamhet du vill etablera är det viktigt att detaljplanen medger ändamålet. Vill du till exempel öppna livsmedelsaffär behöver den gällande detaljplanen för ditt önskade område tillåta yta för handel med livsmedel.

– Hittar du en yta som ännu inte är detaljplanelagd behöver du, beroende på projektets

omfattning, antingen söka förhandsbesked hos kommunens bygglovsavdelning eller söka planbesked hos kommunens planavdelning.

Vad betyder en markanvisning?

– En markanvisning innebär att ett visst kommunägt markområde reserveras för ett företag. Det betyder att ingen annan kan köpa marken under reservationstiden men det är ingen garanti för att kommunen kommer att sälja marken till just det företaget. En markanvisning är alltid tidsbegränsad.

Hur kan du sälja mark du själv äger?

– Om du är markägare och funderar på att utveckla eller sälja din fastighet, är du mycket välkommen att kontakta oss. Mejla till gatormark@morbylanga.se

– Om du har lokaler som du vill hyra ut, kan du registrera dig hos Objektvision via vår hemsida www.morbylanga.se.

Vilken är den största utmaningen vad gäller markexploatering i kommunen?

– Kommunen har idag mindre mark än det finns efterfrågan för. Södra Öland är helt enkelt en unik plats med mycket speciell och skyddad natur. Det är en av vår kommuns stora tjusningar men har också sina utmaningar när vi ska möta efterfrågan på byggbar mark.

– Därför arbetar vi mycket aktivt med att strategiskt utöka markinnehavet för att kunna möta näringslivets växande behov och kunna erbjuda mark att bygga på.

Vad är det första en exploatör ska tänka på?

– Ta först reda på hur bestämmelserna för området ser ut och vem som äger marken där du vill etablera. Det är sedan kommunens detaljplan och områdesbestämmelser som styr hur marken ska användas. I dessa går det att se vad som gäller för respektive område. Kommunen kan till exempel inte sälja mark som är utpekad som allmän plats.

Hur kan man bäst få hjälp?

– Om du har hittat en yta som du har frågor om, går det bra att skicka ett mail till gatormark@morbylanga.se. En handläggare kommer att guida dig rätt eller kontakta dig för vidare dialog. För att vi snabbare ska kunna hjälpa till, ber vi er att ange adressen och hur stor yta som behövs för er verksamhet. Ange också vad ni har för idé och vilken typ av verksamhet ni önskar etablera.

– Vi välkomnar företag som vill etablera sig i Mörbylånga kommun, säger Fredrik Wermelin.

**ALLT INOM VÄRME, VATTEN OCH
SANITET I MÖRBYLÅNGA**

BOSSESROR.SE

**BOSSES
RÖR**

STEG FÖR STEG – FRÅN IDÉ TILL FÄRDIGT BYGGLOV

I kommunens planeringsarbete vägs olika intressen mot varandra, och genom samråd har du möjlighet att delta. Det gäller alltifrån översiktsplanen, som övergripande beskriver hur kommunen använder sina mark- och vattenområden, till detaljplaner som reglerar markanvändning, utformning av vägar och grönområden samt gestaltning av bebyggelse. Detaljplanen ligger till grund för bygglov. För platser utan detaljplan är det områdes-bestämmelser som reglerar markanvändningen.

1

BEHÖVER DU BYGGLOV?

Om du behöver bygglov eller inte beror på vad du vill göra och var du ska göra det. Bygglov behövs om du ska bygga nytt, om eller till, samt om du ska ändra användning av en byggnad. Du som ansöker kallas för byggherre.

2

BESTÄLL NYBYGGNADSKARTA

När du ska göra en till- eller nybyggnad krävs oftast en nybyggnadskarta. Den använder du som ett underlag för att rita in var din byggnad ska placeras. Nybyggnadskartan visar detaljplanens bestämmelser, till exempel hur mycket och hur högt du får bygga.

3

LÄMNA IN DIN ANSÖKAN

Ansökningsblanketter hittar du på webben. Oftast behöver du också lämna in en kontrollplan och anmäla en kontrollansvarig. Tänk på att lämna in en komplett ansökan från början, då går handläggningen snabbare. När din ansökan kommer in registreras den. Om kompletteringar behövs, kommer en handläggare att höra av sig till dig.

6

TEKNISKT SAMRÅD

Du och din kontrollansvarige kallas till ett tekniskt samråd. Där träffar du din handläggare för att gå igenom kontrollplanen och diskutera arbetets planering och organisation, eventuell rivningsåtgärd och behov av arbetsplatsbesök. Tekniskt samråd ska hållas för de flesta åtgärder där det krävs en kontrollansvarig.

5

BYGGLOVSBESLUT

Ett beviljat bygglov innebär att vi godkänner det du vill göra. Men du får inte börja bygga förrän du har fått ett startbesked. Oftast får du det efter ett tekniskt samråd med handläggaren, alternativt samtidigt som bygglovsbeslutet. Information om vad som gäller för dig hittar du i bygglovsbeslutet. Om du inte påbörjar den åtgärd som du fått bygglov för inom två år, upphör lovet att gälla. Lovet upphör även om åtgärden inte avslutats inom fem år.

4

HANDLÄGGNINGSTID

När ansökan är komplett gör vi en bedömning av den och ser bland annat om din planerad åtgärd stämmer överens med gällande detaljplan och omgivningen. Ibland skickar vi remisser till berörda grannar eller sakkunniga inom vissa områden. Du har enligt lag rätt att få ett beslut inom 10 veckor, om du skickat in en komplett ansökan (20 veckor vid komplicerade ärenden). Normalt går handläggningen snabbare än så.

9

ARBETSPLATSBESÖK

Vid ett arbetsplatsbesök kontrollerar handläggaren bl.a. att kontrollplanen och bygglovets följs. Den kontrollansvarige ska vara med, gärna även du som bygger. Efter besöket skickas ett protokoll till samtliga närvarande. Vid enklare byggnationer, exempelvis inglasning av uteplats, behövs inget arbetsplatsbesök.

8

UTSTAKNING

I startbeskedet tas beslut om det behövs en utstakning. Det görs i så fall innan byggnadsarbetena påbörjas och innebär att läget av en byggnad eller anläggning märks ut på marken enligt bygglovsbeslutet. Även höjdsättning kan förekomma i samband med utstakning. Utslakning sker alltid vid större nybyggnationer samt om byggnader placeras nära tomtgräns.

7

STARTBESKED

För att kunna börja bygga behöver du ett startbesked. Om allt ser bra ut på det tekniska samrådet så kan du snabbt få ett startbesked. Vid enklare ärenden där tekniskt samråd inte krävs kommer startbeskedet samtidigt som bygglovets. När du fått startbesked kan du börja bygga. Observera att beslutet inte vinner laga kraft förrän fyra veckor efter att bygglovsbeslutet är taget, oavsett om du har fått startbesked.

10

SLUTSAMRÅD

När ditt byggprojekt börjar bli färdigt: meddela i god tid din handläggare hos kommunen så att ni kan boka in ett slutsamråd, då du ska:

- Redovisa att bygglovets följs.
- Redovisa att kontroller enligt kontrollplanen utförts.
- Redovisa att eventuella villkor enligt startbeskedet följs, till exempel utstakning.
- Redovisa begärda intyg, exempelvis sotarintyg.
- Redovisa kontrollansvariges utlåtande och dokumentation från arbetsplatsbesöken.

Utifrån det diskuteras förutsättningarna för att du ska få ett slutbesked.

11

SLUTBESKED

För att få ett slutbesked måste du skicka in vissa handlingar, vilka framgår av startbeskedet. När alla krav är uppfylla får du ett slutbesked av handläggaren. Byggnaden eller åtgärden får inte börja användas innan du har fått slutbeskedet, om inte kommunen beslutat annat.

BRA ATT TÄNKA PÅ

Här några bra saker att tänka på när du ska bygga. Mer finns att läsa på www.morbylanga.se/bygga-bo-miljo/Bygga-Bo/Bygglov.

- Ta reda på om bygglov behövs
- Var ute i god tid
- Använd helst e-tjänst för ansökan
- Är din ansökan komplett kan vi hantera ditt ärende mer effektivt med kortare handläggningstid
- Ska du bygga nära hav, sjö och vattendrag kan du behöva strandskyddsdispens

”SAMVERKAN FUNGERAR VÄLDIGT BRA”

Roger Jonsson driver Rogers Bilel & Service AB, med reparation och service av motorfordon.

När etablerades företaget i Mörbylånga?

– Det startades som enskild firma 1989 i Bläsinge.

Hur har er utveckling varit sedan dess, t.ex. i form av omsättning och/eller antal anställda?

– Det började som en enskild firma och idag är vi 46 anställda, fördelade på fem bolag. Vi finns i Kalmar, Borgholm, Färjestaden och inom kort i Mörbylånga.

Har ni kunnat rekrytera den personal ni efterfrågat genom åren?

– 90 procent av dem jag rekryterat har jag plockat direkt från skolan. På det sättet har de utvecklats tillsammans med företaget. En stor fördel med detta är att vi har haft väldigt låg personalomsättning.

Hur har de yttre förutsättningarna varit?

– Jag har skapat mina egna förutsättningar. Lokalerna i Färjestaden och Bläsinge har jag byggt själv.

Är det enkelt att få nödvändiga tillstånd?

– Det har alltid fungerat bra, och det känns bra även med den nya anläggningen.

Vad tycker ni om vägar och annan infrastruktur?

– Vägarna fungerar bra, men det saknas gång- och cykelvägar samt busshållplatser.

Hur är det att verka i en liten kommun på en ö?

– Det har många fördelar, vi har en väldigt stark förankring lokalt, men genom att kunna hålla en bra prisbild lockar vi även kunder från fastlandet. Samverkan fungerar väldigt bra, vi hjälper varandra.

Hur skulle du vilja beskriva företagsklimatet i Mörbylånga?

– Jag tycker det fungerar väldigt bra på de orter där vi är etablerade, med mycket lokal samverkan.

Hur är samarbetet med och stödet från kommunen?

– Något stöd har jag aldrig nyttjat ekonomiskt, utan jag har klarat mig själv. Annat stöd, exempelvis vid miljöinspektioner och olika ärendehantering, har fungerat väldigt bra. Dock tillkommer vissa avgifter för provtagning som inte är till nytta för företaget. Ett tips till andra är att ta kontakt med kommunen i tidigt skede. Boka ett möte och gå igenom exempelvis vilka handlingar som krävs för att underlätta processen.

Har ni någon samverkan med andra företag?

– Ja, det har vi. Det är en viktig faktor för att kunna hålla olika verksamheter flytande. Vi lånar till exempel ut verktyg och annat.

”Det bästa med att driva företag i Mörbylånga kommun är Den positiva trenden med inflyttning till kommunen. Inflyttningen gynnar företagare på orten och kommunen i sin helhet.”

Företag: ROGERS Bilel & Service AB

Ägare: Roger Jonsson

Startår: 2005

Antal anställda: 46

Omsättning: 28 MSEK

**"VI HAR EN VÄLDIGT STARK
FÖRANKRING LOKALT"**

MOTTAGNING

Dottern Sarah och ägaren Roger Jonsson framför bilverkstaden i Färjestaden.

HERMANSTORPS KVARN

Tel. 0471-440 52

Din pelletsleverantör för både bulk och pall!
www.hermanstorpskvarn.se

Din lokala bygg- och projektledare

INGENJÖRSFIRMAN

M. Gustafsson AB

Besök oss på www.ingenjorsfirman-mg.se
Tel. 0480-100 36

”MAN BLIR MYCKET VÄL MOTTAGEN”

Lovisa Ortvall och Gunnar Ellström driver två företag på Öland, Eksgården i Gårdby och Skjulet på Haga park.

När etablerades företaget i Mörbylånga?

– Vi tog över driften av Eksgården i maj 2019 och Skjulet startade vi sommaren 2021.

Hur har er utveckling varit sedan dess, t.ex. i form av omsättning och/eller antal anställda?

– Eksgården har utvecklats från 11 anställda till drygt 25 under sommarhalvåret, vi har dubblat omsättningen från år till år. Skjulet har haft 11 sommaranställda under 2021.

Har ni kunnat rekrytera den personal ni efterfrågat genom åren?

– Vi har haft otrolig tur med rekryteringen, både på Eksgården och på Skjulet. Vi har haft världens bästa anställda på båda ställen under alla år. Vår personal har i huvudsak varit bosatt här på Öland och i Mörbylånga kommun. Många har fått sitt första sommarjobb hos oss.

Vad tycker ni om vägar och annan infrastruktur?

– Vägarna till och från Eksgården och till Skjulet har vi ingenting att klaga på. Däremot är kollektivtrafiken till östra Öland obefintlig på sommaren, vilket ställer till det enormt för oss. Hade det i alla fall funnits två bussar per dag, hade vi kunnat anställa personer utan körkort och våra relativt miljömedvetna gäster hade kunnat ta sig till och från oss utan att behöva ta bilen.

Har verksamheterna expanderat genom åren?

– På Eksgården har vi inte behövt göra några större renoveringar eller expanderingar av lokaler. Däremot behövde vi komplettera med en foodtruck på Skjulet för att kunna servera tillagad mat.

Är det enkelt att få nödvändiga tillstånd?

– Vi har bara upplevt kontakten med Mörbylånga kommun som positiv. Det var något svårt att till en början förstå hur vi skulle gå tillväga för att få bygglov på Haga park. Men till slut gick det bra det också, och det var överlag en mycket lyckad process.

Hur är det att verka i en liten kommun på en ö?

– Vi kan inte tänka oss något bättre än att driva företag på landsbygden. Vi har bara mötts av positiva personer i allt från möten med kommunen till hjälpsamma grannar och härliga leverantörer. Vår erfarenhet som nya företagare på ön är att man blir mycket väl mottagen, och det finns en inställning hos ölänningarna som gör det roligt för oss att bedriva företag.

Har ni någon samverkan med andra företag?

– Ja, vi jobbar tätt med lokala leverantörer av allt från grönsaker, kött, fisk och bröd till inredning och konst.

Stefan Deurell driver Deurells Måleri AB samt Rydqvist Måleri AB som ligger i Färjestaden.

Hur trivs du som företagare i Mörbylånga kommun?

– Jag trivs mycket bättre efter kommunens ökade intresse för mig som företagare.

Hur har din kontakt med kommunen varit?

– Mycket bra. Jag har haft kontakt med bygglovsavdelningen och fick en riktigt bra återkoppling från kunnig och intresserad personal. Jag har även haft besök av näringslivsavdelningen, och det känns verkligen som att Mörbylånga kommun äntligen tagit tag i en otroligt viktig del av kommunen.

Vad tycker du om att driva företag på Öland?

– Det är ett privilegium att bo och verka på Öland, och det är också viktigt att vi kan samverka mellan olika branscher.

Lotta Sjöberg driver Lotta & Mary Keramikverkstad i Färjestaden.

Hur har din kontakt med kommunen varit när det gäller bygglov?

– Under de 48 år som jag har hållit på som företagare har kraven när man söker bygglov förstås förändrats. Förr var ansökningsprocessen enklare. Idag när jag är ska söka bygglov för att utöka Fredriks bageri, märker jag att det är viktigare hur tomtkartor, nybyggnadskartor och bygglovshandlingar ska se ut och att noggrannheten har skärpts. Jag tycker att det visar att kommunen har intresse av att få en bättre helhet och ett bättre slutresultat.

Vad skulle du vilja tipsa andra företagare att tänka på?

– Mitt tips är att ha en dialog med respektive ansvarig på kommunen innan du gör något. Jag upplever själv att jag har blivit väl bemött och fått god hjälp i min nuvarande bygglovsprocess.

Anders Bemvervik och Fredrik Gyllensten driver Stora Frögården i Stora Frö.

Hur har din kontakt med kommunen varit när det gäller bygglov?

– Vid årsskiftet 20-21 sökte vi bygglov för att utveckla Stora Frögården. Vi tycker det har gått väldigt bra och har fått bra hjälp av kommunen som har hjälpt oss med våra frågeställningar.

Vad skulle du vilja tipsa andra företagare att tänka på?

– Börja tidigt med en dialog med kommunen. Då får du chans att kolla förutsättningar först så allt blir i rätt ordning.

Hur trivs du som företagare i Mörbylånga kommun?

– Jag trivs väldigt bra och får den hjälp jag behöver.

PACKA PÅSARNA RÄTT

GRÖN påse till matavfall

- Matrester**
Mat som blir över på tallriken och andra matrester
- Skal och ben**
Kött- och fiskben, skal från skaldjur och ägg
- Kaffe och te**
Kaffesump, filter och tepåsar
- Matfett**
Smör, margarin, olja och annat matfett
- Frukt och grönsaker**
Resten och skal samt frukt och grönt som blivit dåligt

RÖD/valfri plastpåse för restavfall

- Papper och sanitetsartiklar**
Papper, servetter, blöjor, bindor, tandborstar och tamponger
- Växter och blommor**
Krukväxter, snittblommor, jord och grus
- Tobak**
Cigarettfimpar och snus
- Djurlatrin**
Hundbajs, kattbajs och kattsand
- Övrigt**
Tandborstar, tops, bomull, aska, diskborstar, dammsugarpåsar, kuvert

KRETSLOPP SYDOST

Läs mer på kretsloppsydost.se

EcoPar Marin Ultrarent drivmedel för dieselmotorer

- 90% reduktion av cancerogena ämnen
- Fritt från svavel
- Minskning med upp till 25% av kväveoxider NO_x
- Upp till 60% minskning av Kvävedioxid NO_2
- Utsläppen av koldioxid CO_2 minskar med ca 40%
- Giftighet på partiklar (sot och PM), minskar med 40-100%
- Giftighet på kolväten HC minskar med 25 till 60%

EcoPar

Mer info: www.ecopar.se

Bygglovshandläggare Ricky Mehrabi

BYGGLOVSHANDLÄGGARENS BÄSTA TIPS

Ricky Mehrabi är bygglovshandläggare på Mörbylånga kommun. Han har lång och gedigen erfarenhet av att handlägga bygglov och har som huvuduppgift är att hjälpa företag med bygglov av olika slag. Här bjuder han på sina bästa tips när du som företagare vill etablera dig eller exploatera ditt företag i vår kommun.

Vad är det viktigaste att kontrollera inför en bygglovsansökan?

- Var noga med och ta hjälp så att dina handlingar är tillräckliga för att ansökan ska kunna anses komplett eller inte. Ta gärna hjälp av oss på kommunen i god tid.
- En ansökan ska vara skriftlig och innehålla de ritningar, beskrivningar och andra uppgifter som behövs för att den sökta åtgärden ska kunna prövas. Och vad som behövs beror på vilken åtgärd som ska utföras. För enklare ärenden behövs normalt inte lika omfattande handlingar som för mer komplicerade.
- Förutom de specifika kraven på innehåll som finns i plan- och bygglagstiftningen är det byggnadsnämnden som avgör vilka ritningar, beskrivningar och övriga uppgifter som behövs för att kunna pröva ansökan. Det är därför det är viktigt med en tidig första kontakt med byggnadsnämnden/samhällsbyggnadsförvaltningen.

Vad kan man tänka på för att förenkla bygglovsprocessen?

- Bäst är att tidigt kontakta kommunen, det vill säga samhällsbyggnadsförvaltningen för att ta reda på vilka handlingar som krävs för att få en komplett ansökan som är redo att handläggas.

Är det något som ofta saknas i en ansökan?

- Det saknas ofta en komplett ifylld ansökningsblankett, projektbeskrivning eller en komplett situationsplan.

Vad kräver bygglov som alla kanske inte tänker på?

- Ja det finns en del sådana ärenden. Det kan handla om allt från enkla åtgärder som uppsättning av skyltar till fasadändringar och mindre tillbyggnader.

Ska grannar alltid höras?

- Nej. Grannar ska endast höras för vissa åtgärder utanför ett detaljplanlagt område, eller när en åtgärd avviker från en detaljplan.

Hur länge gäller bygg-, rivnings- och marklov?

- Ett beslut om lov gäller i fem år, men åtgärden måste påbörjas inom två år för att lovet inte ska förfalla. Det du byggt eller ändrat ska sedan vara färdigställt senast fem år efter att beslutet fattades. Ett startbesked för lovpliktiga åtgärder upphör att gälla den dag då beslutet om lov upphör att gälla.

Vad är det bästa med att arbeta med företagsärenden?

- Bäst är de varierande och utmanande frågorna och känslan att få bidra med ett bättre företagsklimat inom kommunen. Vi arbetar hela tiden med att förbättra bilden av oss som myndighet hos företagare. För oss är det viktigt att underlätta tillståndsprocessen genom ett personligt, effektivt och rättssäkert bemötande. På det sättet hjälper vi också till att skapa växtkraft och en expansiv kommun där företagare får möjlighet till en hållbar utveckling.

Tre snabba tips för ett snabbt beslut

- Ta fram kompletta handlingar för din ansökan innan du ansöker.
- Sök i tid.
- Våga fråga direkt om något är oklart.

VI SKAPAR **VÄXTKRAFT** OCH LIVSKVALITET

Peter Marklund

Näringslivschef

0485-470 14

AnnaSara Nilsson

Näringslivsutvecklare

0485-472 33

naringsliv@morbylanga.se

Postadress: 386 80 Mörbylånga

Besöksadress: Trollhättlevägen 4

0485-470 00

kommun@morbylanga.se

www.morbylanga.se

Mörbylånga kommun